

# ผลกระทบและการปรับตัวต่อสถานการณ์ระบาดโควิด 19 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

ข้าวขวัญ เมืองศิริ<sup>1</sup>, พิมพ์เพชร เหลืองนภาเลิศ<sup>1</sup>, ณัฐธัญ มัธยมแก้ว<sup>1</sup> และสิทธิโชค หายโสภ<sup>2</sup>

<sup>1</sup>โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร

<sup>2</sup>นักวิชาการอิสระ

## บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบ การปรับตัวและความคาดหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครที่มีต่อสถานการณ์โควิด 19 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ใช้การสุ่มแบบง่าย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ตามความสมัครใจในการเข้าร่วมให้ข้อมูล (volunteering sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลช่วงเดือนมกราคม - เมษายน พ.ศ. 2565 มีผู้ตอบแบบสอบถาม 302 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 82.27 จากกลุ่มเป้าหมาย ผลการศึกษาพบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยแยกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ การเรียน สังคม และเศรษฐกิจ ผลรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ (3.43) ด้านสังคม (2.98) ด้านสุขภาพ (2.85) และด้านการเรียน (2.79) ผลกระทบรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความกระตือรือร้นที่ลดลง (2) การปรับตัวต่อสถานการณ์โควิด 19 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ สุขภาพ (3.49), ด้านสังคม (3.31), ด้านการเรียน (3.26), และด้านเศรษฐกิจ (2.72) 3) ความคาดหวังต่อสถานการณ์ระบาดโควิด 19 ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ข้อที่อยู่ในระดับสูง 3 ข้อแรก ได้แก่ อยากร่วมกิจกรรมต่างๆที่ได้ใช้เวลา กับเพื่อน (4.33) และอยากให้มีการเรียนตามปกติในรูปแบบออนไลน์ (on site) ข้อเสนอแนะคือสถาบันการศึกษาออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ร่วมมือกับผู้ปกครองและนักเรียนจัดกิจกรรมบรรยายภาคส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และกระตุ้นการค้นคว้าโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่เพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย; โควิด 19; ผลกระทบ; การปรับตัว

วันรับ: 2 พ.ค. 2566

วันแก้ไข: 23 มิ.ย. 2566

วันตอบรับ: 26 มิ.ย. 2566

## บทนำ

ตั้งแต่เกิดการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 เมื่อปลายปี พ.ศ. 2562 ที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน ต่อมากระจายไปสู่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก ทำให้องค์การอนามัยโลกประกาศให้การแพร่ระบาดนี้เป็น “การระบาดใหญ่ (pandemic)” เมื่อ 11 มีนาคม พ.ศ. 2563<sup>(1)</sup> และมีมาตรการต่างๆ เพื่อควบคุมโรคไม่ให้เกิดการระบาดเพิ่มขึ้น ประเทศไทยพบการระบาดครั้งแรกเมื่อ 13 มกราคม พ.ศ. 2563 ทำให้รัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ มีมาตรการป้องกันและสกัดกั้นการนำเชื้อเข้าสู่ประเทศไทย รวมถึงยับยั้งการระบาดภายในประเทศ<sup>(2)</sup> อาทิ การควบคุมการเดินทาง การสวมใส่หน้ากากอนามัย ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานและการใช้ชีวิต การให้วัคซีนโควิด 19 เป็นต้น แต่พบว่า มาตรการเหล่านี้ยังไม่สามารถควบคุมการระบาดได้ ทำให้เกิดการระบาดขึ้นหลายระลอกเป็นเวลาประมาณ 2 ปี จนเมื่อสถานการณ์โควิด 19 ดีขึ้น รัฐบาลจึงได้ประกาศให้โควิด 19 เป็นโรคประจำถิ่น<sup>(3)</sup> เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2565 แล้วประกาศให้เข้าสู่ระยะเฝ้าระวังที่ไม่เป็นอันตรายตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติตามแนววิถีใหม่ (new normal)<sup>(4)</sup> การระบาดที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสาธารณสุขที่ทำให้คนเจ็บป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคโควิด 19 แล้ว ยังส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ ความมั่นคงทางการเงินของประเทศและครอบครัว สังคม การศึกษา ผลกระทบเหล่านี้ทำให้ประชาชนเกิดความเครียด วิตกกังวล นอนไม่หลับ สุขภาพอ่อนแอ ซึ่งมีโอกาสส่งผลเสียต่อสุขภาพกายและจิตได้<sup>(5)</sup>

ในด้านการศึกษานั้น เนื่องจากสถานศึกษาเป็นศูนย์รวมประชากรจำนวนมาก มีโอกาสเกิดการระบาดได้ง่าย ดังนั้นในช่วงการระบาดโควิด 19 ตั้งแต่ พ.ศ. 2563 ทำให้โรงเรียนต้องปิดการเรียนการสอนที่โรงเรียนตามมาตรการของรัฐ<sup>(6)</sup> เปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง<sup>(7,8)</sup> การเรียนในรูปแบบออนไลน์มีความแตกต่างจากการเรียนแบบปกติ<sup>(9)</sup> คือ การกระชับหลักสูตร เน้นเนื้อหาที่จำเป็นตามมาตรฐานแต่ละช่วงวัย เพิ่มความยืดหยุ่นของเวลาเรียนและความหลากหลายของรูปแบบการเรียนการสอน<sup>(10)</sup>

การออกแบบการเรียนรู้และประเมินผลที่เหมาะสม การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนการสอนดังกล่าว แต่พบปัญหาและอุปสรรค คือ คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูลดลง นักเรียนได้รับการฝึกทักษะและการปฏิบัติน้อยลง รวมถึงขาดกิจกรรมและความสัมพันธ์กับเพื่อน บางครอบครัวมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นสำหรับการสนับสนุนการเรียน เป็นต้น<sup>(11)</sup> ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงต่อนักเรียน คือ การเรียนที่ถดถอย (learning loss) และหลุดออกจากระบบการศึกษา โดยพบว่าการเรียนต่อในแต่ละช่วงชั้นนักเรียนได้หายไปจากระบบ ปัญหาเหล่านี้สร้างความเครียดและความกดดันให้กับนักเรียนเป็นอย่างมาก<sup>(12)</sup>

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นช่วงการเรียนรู้ที่สำคัญเนื่องจากต้องวางแผนในการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนที่เข้าเรียนในปี พ.ศ. 2563 และ 2564 ต้องเจอกับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์เป็นหลัก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมห้องและครูเป็นแบบออนไลน์ มีการศึกษาความวิตกกังวลของนักเรียนในช่วงสถานการณ์โควิด 19 พบว่า นักเรียนมีความวิตกกังวลมากที่สุด คือ การเก็บคะแนนระหว่างเรียน การสอบปลายภาคและการสอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา ส่วนความกังวลน้อยที่สุด คือ การใช้สื่อและเทคโนโลยี<sup>(13)</sup> การเรียนออนไลน์ส่งผลกระทบต่อผู้เรียน คือ ทำให้อ่อนเพลีย ขาดสมาธิ ขาดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน เกิดความเบื่อหน่าย ความเครียดและความกระตือรือร้นน้อยลง<sup>(14)</sup>

โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีการเตรียมพร้อมสำหรับการเปิดเรียนปีการศึกษา 2564 ภาคเรียนที่ 2 โดยจัดการเรียนการสอนภายใต้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในรูปแบบ 5 on คือ on line, on air, on hand, on school line และ on site และนักเรียนต้องได้รับการฉีดวัคซีนโควิด 19 จำนวน 2 เข็ม มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน<sup>(15)</sup> พบว่า on site และ on line มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และพบว่าการเรียนแบบ on line และ on site มีปัญหาด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก ซึ่งมาจากการ

ออกแบบและบริหารจัดการสำหรับการจัดการเรียนการสอน รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่สนับสนุนการเรียนดังกล่าว

โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ อยู่ภายใต้สังกัดมหาวิทยาลัย ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโควิด 19 อย่างหนักตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2563 ทำให้โรงเรียนต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นหลัก ส่งผลให้นักเรียนต้องเรียนอยู่ที่บ้านเป็นส่วนใหญ่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนอยู่ในรูปแบบสื่อออนไลน์ ถึงแม้ว่าโรงเรียนจะกลับมาเปิดเรียนในปี พ.ศ. 2564 ภาคเรียนที่ 2 แต่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่เข้าเรียนในปีการศึกษา 2563 มีโอกาสได้เรียนที่โรงเรียนเมื่อผ่านไป 3 ภาคการศึกษา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่เข้าเรียนในปีการศึกษา 2564 ได้เรียนที่โรงเรียนในภาคเรียนที่ 2 เมื่อเปิดเรียนที่โรงเรียนพบว่า กิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนลดลง การเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน การใช้ชีวิตที่โรงเรียนและสังคมที่อยู่ในรูปแบบใหม่ ยังมีการเว้นระยะห่างทางสังคม ส่งผลต่อนักเรียนเหล่านี้โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ต้องวางแผนอนาคตต่อไป ดังนั้นจึงสนใจศึกษาถึงผลกระทบการปรับตัวของนักเรียน ตลอดจนความคาดหวังของนักเรียนเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนจัดการที่เหมาะสม การออกแบบการเรียนรู้ออกแบบสอดคล้องกับความคาดหวังและบริบท

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบ การปรับตัว และความคาดหวังจากสถานการณ์โควิด 19 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

## วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาภาคตัดขวาง จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผลกระทบและการปรับตัวในสถานการณ์ระบาดของโควิด 19 ในกลุ่มประชากรที่เป็นนักเรียนนักศึกษา สามารถจำแนกได้เป็น 4 ด้าน คือ การเรียน สังคม เศรษฐกิจ และสุขภาพ ใช้ทฤษฎีการปรับตัวของรอย (Roy's Adaptation Model)<sup>(16)</sup> ที่มองว่าบุคคลเป็นองค์รวมที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและมีการปรับตัว (coping

mechanism) เมื่อมีสิ่งเร้าเข้ามากระตุ้น ส่งผลให้กลไกระบบการรู้คิด (cognator subsystem) ระบบควบคุมทางสรีระ (regulator subsystem) เกิดการทำงาน จนเกิดเป็นผลลัพธ์ทางพฤติกรรม มาประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนขนาดใหญ่ แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 4,442 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนดังกล่าว กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้วิธี Yamane T<sup>(17)</sup> ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.05 ของนักเรียนทั้งหมด ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน

### เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามชนิดให้ตอบด้วยตนเอง ยึดตามกรอบการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบและการปรับตัวตามบริบทของนักเรียน แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการเรียน เศรษฐกิจ สังคมและสุขภาพ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ส่วนที่ 2 ผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 ที่มีต่อนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 20 ข้อ ส่วนที่ 3 การปรับตัวจากสถานการณ์โควิด 19 ที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 20 ข้อ ส่วนที่ 4 ความคาดหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อสถานการณ์โควิด 19 จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2, 3 และ 4 เป็นคำถามแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert scale) จากนั้นนำค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนของ Best JW<sup>(18)</sup> เพื่อแปลความหมาย โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ สูง (3.67 - 5.00) ปานกลาง (2.34 - 3.67) และต่ำ (1.0 - 2.33)

### การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การหาความตรงในเชิงเนื้อหา (content validity) ตรวจสอบความครบถ้วนและความชัดเจนของคำถามให้ตรงกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ และความชัดเจนของคำถามให้ตรงกับเนื้อหาวัตถุประสงค์ และความเหมาะสมของภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบ

จากนั้นปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์ โดยยึดตามถือเกณฑ์ 2 ใน 3 ท่าน ยอมรับได้ตรงตามเนื้อหา

นำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนของโรงเรียนอื่น โดยแบ่งเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4, 5 และ 6 ชั้นปีละ 10 คน รวมจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) โดยใช้วิธีหาค่า Cronbach's alpha coefficient ได้ค่าเท่ากับ 0.84

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากสถานการณ์ระบาดโควิด 19 จึงได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบออนไลน์ แบบ Google form ผ่านสื่อต่างๆ โดยการสุ่มอย่างง่าย และความสมัครใจในการเข้าร่วมให้ข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลช่วงเดือนมกราคม - เมษายน พ.ศ. 2565

### การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

คณะผู้วิจัยไม่ได้ดำเนินการขอจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ เนื่องจากการศึกษานี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นผ่านรูปแบบออนไลน์เท่านั้น ทั้งนี้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยการชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียด เนื้อหา การศึกษา ผลที่ได้จะเก็บเป็นความลับ ไม่มีการระบุชื่อหรือสิ่งที่บ่งชี้ตัวตนของผู้ตอบแบบสอบถาม การนำเสนอข้อมูลนำเสนอในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถมีสิทธิ์ที่จะตอบรับหรือปฏิเสธได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น และข้อมูลจะทำลายภายในระยะเวลา 1 ปีภายหลังจากวิจัยเผยแพร่แล้ว

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

## ผลการศึกษา

### ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมกลุ่มตัวอย่าง มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 302 คน จากเป้าหมาย 367 คน คิดเป็นร้อยละ 82.27 เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในจังหวัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4, 5 และ 6 ร้อยละ 15.56, 49.67 และ 34.77 ตามลำดับ อายุเฉลี่ย 16.92 ปี กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 38.74 เพศหญิง ร้อยละ 57.28 และไม่ระบุเพศ ร้อยละ 3.97 เกือบทั้งหมดคาดหวังว่าเมื่อเรียนจบมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วจะเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 92.38 รายรับต่อสัปดาห์ 500 -1,000 บาท ร้อยละ 43.71 และ 1,001 - 1,500 บาท ร้อยละ 20.53 โดยเกือบทั้งหมดมีรายรับจากผู้ปกครอง ร้อยละ 90.73

### ผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 ที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่างได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.01) เมื่อแยกเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ (3.43) ด้านสังคม (2.98) ด้านสุขภาพ (2.85) และด้านการเรียน (2.79) ดังตารางที่ 1 โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการเรียน ผลกระทบภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อและระดับต่ำ 1 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้ ในระดับปานกลาง เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การเรียนออนไลน์เหมาะสมที่สุดในช่วงการระบาดของโควิด 19 (3.66) การเรียนออนไลน์จุดประเด็นและส่งเสริมให้เกิดการค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง (2.98) ภาระงานในการเรียนออนไลน์มีความเหมาะสม (2.92) รูปแบบการเรียนการสอนในช่วงโควิด 19 ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย (2.54) และการปรับรูปแบบเรียนออนไลน์ทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น (2.52) ระดับต่ำ ได้แก่ การเรียนออนไลน์ทำให้เกิดความกระตือรือร้นเพิ่มขึ้น (2.13)

ด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ มีเงินสำหรับใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน (3.60) ช่วงระบาดโควิด 19 มีเงินเพียงพอสำหรับการเรียน (3.58) มีรายจ่ายประจำสัปดาห์ที่ลดลง (3.44) ค่าใช้จ่ายในการเรียนออนไลน์

ตารางที่ 1 ผลกระทบและการปรับตัวจากสถานการณ์โควิด 19 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (N=302)

ประเด็น	ระดับ			M	SD	ระดับ
	ต่ำ N(%)	ปานกลาง N(%)	สูง N(%)			
<b>ผลกระทบ</b>						
ด้านการเรียน	96 (31.79)	175 (57.95)	31 (10.26)	2.79	0.73	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	12 (3.79)	195 (64.57)	95 (31.46)	3.43	0.65	ปานกลาง
ด้านสังคม	37 (12.25)	227 (75.17)	38 (12.58)	2.98	0.66	ปานกลาง
ด้านสุขภาพ	82 (27.15)	171 (56.62)	49 (16.23)	2.85	0.66	ปานกลาง
ภาพรวมผลกระทบทั้ง 4 ด้าน	19 (6.29)	262 (86.75)	21 (6.95)	3.01	0.48	ปานกลาง
<b>การปรับตัว</b>						
ด้านการเรียน	35 ( 11.59)	182 (60.26)	85 (28.15)	3.26	0.81	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	80 (26.49)	202 (66.89)	20 (6.62)	2.72	0.62	ปานกลาง
ด้านสังคม	31 (10.26)	166 (54.97)	105 (34.77)	3.31	0.69	ปานกลาง
ด้านสุขภาพ	9 (2.98)	173 (57.28)	120 (39.74)	3.49	0.59	ปานกลาง
ภาพรวมการปรับตัวทั้ง 4 ด้าน	13 (4.30)	244 (80.79)	45 (14.90)	3.21	0.50	ปานกลาง

ลดลงเมื่อเทียบกับการเรียนแบบเดิม (3.32) และช่วงระบาดโควิด 19 ส่งผลให้ครอบครัวนักเรียนมีรายได้ลดลง (3.22)

ด้านสังคม ผลกระทบภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ และระดับต่ำ 2 ข้อ ระดับปานกลางเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สามารถปรับตัวได้ตามบริบทของสังคมแบบวิถีใหม่ (3.63), มีการใช้ชีวิตร่วมกับครอบครัวตามปกติ (3.61) และความวิตกกังวลต่อมาตรการของรัฐในการเว้นระยะห่างทางสังคม (3.05) ระดับต่ำเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนหรือบุคคลอื่นนอกบ้านตามปกติ (2.32) และการเรียนออนไลน์ทำให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมชั้น (2.31)

ด้านสุขภาพ ผลกระทบภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ระดับปานกลาง 3 ข้อ และระดับต่ำ 1 ข้อ ระดับปานกลางเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มาตรฐานเว้นระยะห่าง สวมหน้ากากอนามัยและล้างมือ ทำให้นักเรียนมีความปลอดภัยจากโรคโควิด 19 (3.50), รู้สึกวิตกกังวลต่อสถานการณ์ต่างๆ รอบตัวและในสังคมเพิ่มขึ้น (2.97) และมีความวิตกกังวลว่าจะติดโรคโควิด 19 (2.92) ระดับต่ำ คือ มีความวิตกกังวลต่อการตรวจและรักษาโรคโควิด 19 จนนอนไม่หลับ

#### การปรับตัวต่อสถานการณ์โควิด 19 ที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่างมีการปรับตัวต่อสถานการณ์โควิด 19 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.21) ในขณะที่รายด้าน

ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาลำดับค่าเฉลี่ยเรียงจากค่าที่มากไปน้อย ได้แก่ ด้านสุขภาพ (3.49) ด้านสังคม (3.31) ด้านการเรียน (3.26) และด้านเศรษฐกิจ (2.72) โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการเรียน มีการปรับตัวภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับสูง 1 ข้อ และระดับปานกลาง 4 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้ ระดับสูง คือ ในช่วงการระบาดโควิด 19 มีการส่งงานต่างๆ ตามกำหนด (3.79) ระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การเข้าเรียนการสอนแบบออนไลน์และร่วมกิจกรรมเป็นประจำ (3.65) มีการปรับตัวต่อการเรียนการสอนในช่วงโควิด 19 ได้ดี (3.25) มีการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ (3.01) และรู้สึกมีความสุขสนุกสนานต่อการเรียนออนไลน์ (2.61)

ด้านเศรษฐกิจ มีการปรับตัวภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อและระดับต่ำ 1 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้ ระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ต้องประหยัดค่าใช้จ่ายมากขึ้น (3.19) ครอบครัวของนักเรียนต้องทำงานเพิ่มขึ้น (2.92) และไม่มีการปรับตัวใดๆ ใช้จ่ายตามปกติ (2.81) ระดับต่ำ คือ การหารายได้เสริมระหว่างเรียน (1.95)

ด้านสังคม มีการปรับตัวภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับสูง 2 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้ ในระดับสูง ได้แก่ การพูดคุยกับเพื่อนๆ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น เช่น เพชบุ๊ก ไลน์ แทนการเดินทางพบปะด้วยตัวเอง (4.01) และนักเรียนมีเพื่อนสนิทในชั้นเรียนที่พูดคุยกันเป็นประจำ (3.74) ระดับปานกลาง ได้แก่ พยายามหลีกเลี่ยงหรือลดการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในสังคม (3.05) และการนัดเพื่อนทำกิจกรรมบ่อยๆ เช่น ทำงานกลุ่ม รับประทานอาหาร เป็นต้น (2.45)

ด้านสุขภาพ มีการปรับตัวภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับสูง 4 ข้อ และระดับต่ำ 1 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้ ระดับสูงเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ การเข้ารับวัคซีนโควิด 19 (4.43) การสวมใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือเป็นประจำ (3.97) เห็นว่าการฉีดวัคซีนโควิด 19 ทำให้ความเจ็บป่วยจากโรคลดความรุนแรงลง (3.76) และการปฏิบัติตามมาตรการ

เว้นระยะห่างทางสังคมเป็นประจำ (3.67) ระดับต่ำ คือ มีการใช้ยานอนหลับหรือคลายกังวล (1.59)

### ความคาดหวังต่อสถานการณ์ระบาดโควิด 19 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความคาดหวังของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อสถานการณ์ระบาดโควิด 19 ภาพรวมอยู่ในระดับสูง (3.91) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับสูง 5 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้ ระดับสูง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ อยากกลับไปใช้ชีวิตตามปกติ (4.34) อยากร่วมกิจกรรมที่ได้ใช้เวลาไปกับเพื่อนแบบปกติ (4.33) อยากให้มีการเรียนตามปกติในรูปแบบออนไลน์ (on site) (4.18) อยากร่วมกิจกรรมกับครอบครัวตามปกติ (4.12) และอยากร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันการศึกษาจัดขึ้นที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน (4.05) ระดับปานกลาง คือ อยากให้มีการเรียนแบบออนไลน์ (on line) (2.41) ดังตารางที่ 2

## วิจารณ์

### ผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 ที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่รายด้านทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากค่าที่มากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านเศรษฐกิจ (3.43), ด้านสังคม (2.98), ด้านสุขภาพ (2.85) และด้านการเรียน (2.79) ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้ว ประกอบกับการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน พ.ศ. 2565 ช่วงเวลาดังกล่าวประเทศไทยและกลุ่มตัวอย่างได้ผ่านการระบาดโรคโควิด 19 ระลอกใหญ่มาแล้ว รัฐเริ่มมีมาตรการผ่อนคลายนโยบายมากขึ้น รวมถึงสังคมเริ่มมีการเรียนรู้กับโรคโควิด 19 มากขึ้นและยอมรับมาตรการต่างๆ ตามแนววิถีใหม่ เช่น การเว้นระยะห่างทางสังคม การสวมหน้ากากอนามัยเป็นประจำ ประชาชนได้รับวัคซีนโควิด 19 ครอบคลุมและมากขึ้น เป็นต้น ในด้านการศึกษาที่มีการปรับรูปแบบการเรียนการสอนที่ชัดเจนมากกว่าปี พ.ศ. 2563 - 2564 ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้ก้าวผ่านช่วงเวลาดังกล่าวมาเป็นระยะประมาณ 2 ปีแล้ว จึงสะท้อนอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 2 ความคาดหวังจากสถานการณ์โควิด 19 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (N=302)

ประเด็น	ระดับ			M	SD	ระดับ	อันดับ
	ต่ำ N(%)	ปานกลาง N(%)	สูง N(%)				
1. อยากกลับไปใช้ชีวิตตามปกติ	10 (3.31)	42 (13.91)	250 (82.78)	4.34	0.87	สูง	1
2. อยากให้มีการเรียนตามปกติ ในรูปแบบออนไลน์ (on site)	13 (4.30)	55 (18.21)	234 (77.48)	4.18	0.95	สูง	3
3. อยากให้มีการเรียนรูปแบบ ออนไลน์ (on line)	164 (54.3)	81 (26.82)	57 (18.87)	2.41	1.26	ปานกลาง	6
4. อยากร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันการศึกษาจัดขึ้น ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น open house	19 (6.29)	68 (22.52)	215 (71.19)	4.05	1.03	สูง	5
5. อยากร่วมกิจกรรมที่ได้ใช้ เวลากับเพื่อนแบบปกติ	8 (2.65)	45 (14.9)	249 (82.45)	4.33	0.85	สูง	2
6. อยากร่วมกิจกรรมกับ ครอบครัวตามปกติ	14 (4.64)	64 (21.19)	224 (74.17)	4.12	0.96	สูง	4
<b>รวม</b>	<b>6 (1.99)</b>	<b>109 (36.09)</b>	<b>187 (61.92)</b>	<b>3.91</b>	<b>0.62</b>	<b>สูง</b>	

ด้านที่กลุ่มตัวอย่างได้รับผลกระทบมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับข้อที่บอกว่า ช่วงระบาคovid 19 ส่งผลให้ครอบครัวนักเรียนมีรายได้ลดลง (3.22) ดังนั้นจึงสามารถอธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจสูงที่สุดอันเนื่องมาจากรายได้ในครัวเรือนลดลง เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการศึกษาของสุกัลยา

ประจิดตรและโชติ บดีรัฐ<sup>(19)</sup> ที่พบว่าสถานการณ์โควิด 19 ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจส่งผลให้ประชาชนมีรายได้ลดลงในขณะที่รายจ่ายเพิ่มขึ้น

ผลกระทบด้านการเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุด คือ เรียนออนไลน์เหมาะสมที่สุดในช่วงการระบาดของโควิด 19 (3.66) เป็นข้อคำถาม

เชิงบวกที่แสดงให้เห็นว่าการเรียนออนไลน์มีความเหมาะสมต่อสถานการณ์ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างสามารถปรับตัวได้ สอดคล้องกับการศึกษาของประเสริฐ เกิดมงคล และคณะ<sup>(20)</sup> ที่พบว่าความวิตกกังวลในการเรียนออนไลน์ด้านบรรยากาศการเรียนมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของนักเรียนภายในสถานการณ์โควิด 19 มากที่สุด

### การปรับตัวจากสถานการณ์โควิด 19 ที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่างมีการปรับตัวต่อสถานการณ์โควิด 19 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่รายด้านทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากค่าที่มากที่สุดไปน้อยได้ดังนี้ ด้านสุขภาพ (3.49) ด้านสังคม (3.31) ด้านการเรียน (3.26) และด้านเศรษฐกิจ (2.72) สอดคล้องในทิศทางเดียวกับการได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 แต่ค่าเฉลี่ยรายด้านนั้น พบว่า การปรับตัวที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุด คือ ด้านสุขภาพ ประกอบกับเมื่อพิจารณารายข้อ กลุ่มตัวอย่างมีการเข้าฉีดวัคซีนโควิด 19 (3.97) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ การสวมใส่หน้ากากอนามัยและล้างมือเป็นประจำเมื่อออกจากบ้าน ซึ่งเป็นไปตามมาตรการทางสังคมและภาครัฐ สอดคล้องกับทฤษฎีการปรับตัวของรอยด์ (Roy's Adaptation Model)<sup>(16)</sup> ที่อธิบายว่าการปรับตัวของบุคคลมาจากปฏิสัมพันธ์ที่เป็นสิ่งเร้าจากภายในและสิ่งแวดล้อมภายนอกอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งการระบาดนี้ถือว่าเป็นสิ่งเร้าภายนอกที่กระตุ้นให้บุคคลเกิดการปรับตัวและมีการแสดงออกต่อสถานการณ์สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเรียนรู้และปรับตัวอย่างเหมาะสม

ด้านการเรียนมีผลกระทบและการปรับตัวอยู่ในระดับปานกลาง ในรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเรียนออนไลน์เหมาะสม เนื่องจากว่ากลุ่มตัวอย่างอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้สะดวก และอยู่ในช่วงวัยที่สามารถเรียนรู้และใช้เทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็ว จึงทำให้การเรียนในช่วงสถานการณ์ระบาดโควิด 19 ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ สามารถเรียนแบบออนไลน์ รวมถึงการค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในนักเรียนโรงเรียนอุเทนพัฒนา จังหวัดนครพนม<sup>(13)</sup>

ที่พบว่า การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนมีความวิตกกังวลน้อยที่สุด แต่การศึกษาพบว่า การสร้างความกระตือรือร้นที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยที่สุดในด้านนี้ อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้ที่บ้านยังขาดบรรยากาศของโรงเรียน ดังนั้นจึงควรแก้ไขโดยการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่บ้านที่ผู้ปกครอง ครู และนักเรียนควรออกแบบร่วมกันให้เหมาะสมในแต่ละราย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศุภวรรณ การบุญญะวิทย์<sup>(10)</sup> ที่มีข้อเสนอในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนในสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด คือ การปรับหลักสูตรให้เหมาะสม เพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียน และออกแบบการเรียนรู้ให้หลากหลาย

ในขณะที่ด้านเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยคะแนนปรับตัวน้อยที่สุด แต่มีค่าเฉลี่ยของการได้รับผลกระทบมากที่สุด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ถึงผลกระทบว่าช่วงการระบาดโควิด 19 ครอบครัวมีรายได้ที่ลดลง (3.22) นักเรียนจะต้องประหยัดค่าใช้จ่ายขึ้น (3.19) และครอบครัวของนักเรียนต้องทำงานเพิ่มขึ้น (2.92) แต่บทบาทการหารายได้ที่เพิ่มขึ้นเป็นหน้าที่ของครอบครัว สามารถอธิบายตาม Roy's Adaptation Model<sup>(16)</sup> ที่อธิบายว่าการปรับตัวในด้านบทบาทหน้าที่และการพึ่งพาระหว่างกัน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนรับทราบบทบาทหน้าที่ในการเรียนเป็นหลัก จึงต้องพึ่งพาพ่อแม่ผู้ปกครองในการสนับสนุนด้านค่าใช้จ่าย ดังนั้นจึงส่งผลให้เกิดการปรับตัวด้านเศรษฐกิจน้อยที่สุด

### ความคาดหวังจากสถานการณ์โควิด 19 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อสถานการณ์ระบาดของโควิด 19 ภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะในรายข้อที่อยู่ในระดับสูง คือ อยากกลับไปใช้ชีวิตตามปกติ อยากร่วมกิจกรรมที่ได้ใช้เวลากับเพื่อนแบบปกติ อยากให้มีการเรียนตามปกติในรูปแบบออนไลน์ (on site) อยากร่วมกิจกรรมกับครอบครัวตามปกติ และอยากร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันการศึกษาจัดขึ้นเกี่ยวกับการเรียนการสอน แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการที่จะกลับไปใช้ชีวิตตามปกติ เหล่านี้เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างไม่ได้มีการพบปะเพื่อน การห่างจากบรรยากาศในโรงเรียน และสังคมทั่วไป การขาดหวังเวลาที่ได้ใช้ชีวิตอย่างเต็มที่

ในช่วงวัยรุ่น จึงมีความคาดหวังที่จะกลับไปใช้ชีวิตตามเดิม มีการสร้างปฏิสัมพันธ์และทำกิจกรรมอย่างเหมาะสมตามช่วงวัยแห่งการเรียนรู้

#### ข้อเสนอแนะ

##### ก. ข้อเสนอแนะการนำไปปฏิบัติ

1) สถาบันการศึกษาควรจัดการออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และค้นคว้าโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักเรียนให้มีความกระตือรือร้นที่เพิ่มขึ้น

2) ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียนควรร่วมออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นที่บ้าน เพื่อสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่เป็นไปตามเนื้อหาหลักสูตรที่จำเป็นต่อการนำไปใช้ในการศึกษาต่อและใช้ชีวิตประจำวัน

3) ในระดับครอบครัวควรส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมรับรู้สภาพเศรษฐกิจในแต่ละครอบครัว เพื่อให้

นักเรียนในฐานะสมาชิกของครอบครัว เกิดการปรับต่อสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวอย่างเหมาะสม

##### ข. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

ควรมีการเก็บข้อมูลคุณภาพ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และสนทนากลุ่ม ในประเด็นการปรับตัวและความคาดหวังในกลุ่มนักเรียน ผู้ปกครอง ครูผู้สอน และสถาบันการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและความคาดหวัง เพื่อออกแบบการเรียนรู้และกิจกรรมที่เหมาะสมต่อไป

## กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และอาจารย์ที่ให้คำปรึกษา ชี้แนะการทำวิจัยครั้งนี้ เพื่อนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจนได้ ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ และพ่อแม่ที่สนับสนุนงบประมาณ และให้กำลังใจจนงานสำเร็จลุล่วงได้

## เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization. Novel coronavirus (2019-nCoV). Situation report – 11 [Internet]. 2020 [cited 2022 Jan 8]. Available from: [https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruses/situation-reports/20200131-sitrep-11-ncov.pdf?sfvrsn=-de7c0f7\\_4](https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruses/situation-reports/20200131-sitrep-11-ncov.pdf?sfvrsn=-de7c0f7_4)
2. กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุข เพื่อการจัดการภาวะระบาดของโควิด-19 ในข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 1). นนทบุรี: ทีเอสอินเทอร์พรีนท์; 2563.
3. กระทรวงสาธารณสุข. กระทรวงสาธารณสุขออกประกาศ 1 ต.ค. 65 เป็นต้นไป ยกเลิกโควิด-19 จากการเป็นโรคติดต่ออันตราย และกำหนดให้เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [สืบค้นเมื่อ 10 ม.ค. 2566]. แหล่งข้อมูล: <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details /59491>
4. เกียรติภูมิ วงศ์รจิต. แผนและมาตรการการบริหารจัดการสถานการณ์โรคโควิด-19 สู่โรคประจำถิ่น. นนทบุรี: กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข; 2565.
5. สุจรรยา โลหะชีวะ. การเผชิญความเครียดในสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อโร่นาไวรัส 2019. วารสารพยาบาลสภาการขาดไทย 2565;15(1):1-11.
6. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19. นนทบุรี: คิวแอดเวอร์ไทซิง; 2563.
7. สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. รูปแบบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโควิดโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [สืบค้นเมื่อ 12 ม.ค. 2566]. แหล่งข้อมูล: <https://siamrath.co.th/n/294026>
8. วิทยา วาโย, อภิรดี เจริญนุกูล, ฉัตรสุตา กานกายนต์, จรรยา คนใหญ่. การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส Covid-19: แนวคิดและการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนการสอน. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9 2563;14(34):285-98.
9. ภูษิมา ภิญโญสินวัฒน์. จัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19: จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย [อินเทอร์เน็ต]. 2563 [สืบค้นเมื่อ 10 ม.ค. 2566]. แหล่งข้อมูล: <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic>

10. ศุภวรรณ การุญญะวีร์. การเรียนการสอนสำหรับนักเรียนในสถานการณ์ระบาดโควิด-19. วารสารบรรณการศึกษาศาสตร์ 2564;2(2):48-55.
11. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. รายงานการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ: 2564.
12. ตรีนุช ไพชยนต์วิจิตร, สรัลขนา อิตติสุวรรณค์. ผลกระทบการแพร่ระบาดโควิด-19 ต่อการศึกษา [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [สืบค้นเมื่อ 10 ม.ค. 2566]. แหล่งข้อมูล: <http://www.eco.ru.ac.th/images/document/article/TreeNut/publish 02-02.pdf>
13. จิรายุ อุตถากร, จิราวุฒินันท์ เพิ่มชีวา, ธนพล ปองไป, ประสาท เนื่องเฉลิม. ความวิตกกังวลในการเรียนรู้ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของนักเรียนโรงเรียนอุดมพัฒนา จังหวัดนครพนม. วารสารครุกรรม 2564;1(2):21-30.
14. รัตนาวัชร เพ็ญรัตน์ศิริ, อนุรักษ์ แทนทอง. ผลกระทบและกลยุทธ์การรับมือในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโรคโควิด-19. Journal of Modern Learning Development 2565;7(4):208-31.
15. ชนัญญา กุญชะโมรินทร์, นลินี สุดเสวต. การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ 2565;9(3):514-26.
16. Andrews H, Roy C. Essentials of the Roy adaptation model. Norwalk, CT: Appleton Century Crofts; 1986.
17. Yamane T. Statistics: an introductory analysis. 3<sup>rd</sup> ed. New York: Harper and Row; 1973.
18. Best JW. Research in education. New Jersey: Prentice Hall; 1977.
19. สุกัญญา ประจิตร์, โชติ บดีรัฐ. ผลกระทบและแนวทางแก้ไขของภาครัฐกับสถานการณ์โควิด-19. Journal of Roi Kaensarn Academi 2565;7(12):291-306.
20. ประเสริฐ เกิดมงคล, พิเชษฐ อุดมสมัคร, จันทนา ฤทธิสมบุรณ์. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ของนักเรียนระดับมัธยม ในอำเภอแกลง จังหวัดระยอง. วารสารวิชาการการตลาดและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 2565;9(1):121-40.

## Impact and Adaptation to the COVID-19 Pandemic among High School Students at a School in Bangkok

*Khaokwan Muangsiri<sup>1</sup>, Pimpetchara Luengnapaleard<sup>1</sup>, Nattan Mattayomkaew<sup>1</sup>, Sittichok Haisog<sup>2</sup>*

<sup>1</sup> *Triam Udom Suksa School, Bangkok*

<sup>2</sup> *Academic Freelancer*

### Abstract

The objective of this study was to assess the impact and adaptation of high school students at a school in Bangkok to COVID-19. The samples were high school students at a large school in Bangkok. The researcher used simple randomization. Data were collected by using online questionnaires with volunteer sampling from January – April 2022 from 302 respondents, or 82.27% of the target group. The study revealed the following: (1) the sample was affected by the COVID-19 situation to a moderate degree overall. The impact was divided into 4 aspects: health, education, social and economic dimensions. In all 4 aspects, the results of each aspect were moderate and mean scores were sorted in descending order as follows: economic (3.43);

social (2.98); health (2.85); and education (2.79) dimensions; the impact with the lowest mean score was reduced enthusiasm; (2) concerning adaptation to COVID-19, the overall picture was moderate. The impacts were moderate in all aspects. The mean scores for the adaptation were sorted in descending order as follows: health (3.49), social (3.31), education (3.32), and economic (2.72) dimensions; and (3) overall, expectations for the COVID-19 pandemic were high. The top three levels were wanting to return to normal life (4.34), wanting to participate in activities where they could spend time with friends (4.33) and wanting to have regular on-site learning. Thus, educational institutions should collaborate with teachers, parents and students in organizing activities and creating an atmosphere conducive to learning and research by using appropriate technologies to help boost students' enthusiasm.

**Keywords:** high school students; COVID-19; impact; adaptation